

Novc knjige.

Iz zgodovine življenja in delovanja kapucinov. Napisal p. Mavricij Teraš. Str. 95. — Ta knjižica nam opisuje, kako so se kapucini tekom štiristoletnega svojega obstanka z apostolsko gorečnostjo trudili za zveličanje duš, kako so požrtvovalno širili krščansko vero med pogani in neverniki, kako so se pečali z znanstvom in pisateljevanjem, kako so vneto stregli bolnikom in kako imenitno so se udeleževali na socialnem, diplomatičnem in političnem polju. Tudi slovenski kapucini so storili mnogo dobrega za Cerkev, državo in svoj narod. Bili so priljubljeni ljudski govorniki in takorekoč prvi slovenski katoliški pisatelji. V zgodovini slovenskega slovstva zavzemajo trije kapucini, namreč o. Ivan od Sv. Križa, o. Rogerij iz Ljubljane in o. Hipolit iz Novega mesta prav častno mesto. Vsled tega priporočamo vsem čitateljem Slovenskega Gospodarja, naj si naroče knjižico p. Mavricija. Naroča se v kapucinskem samostanu v Celju in stane samo 8 Din, po pošti en Din več.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kaplj zasiguro naravna »FRANZ JOSEFOVA« grenčica lahko izpraznenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na kliniki za bolezni krvnih cevci so izkazala, da služi »FRANZ JOSEFOVA« voda posebno dobro starejšim ljudem. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Organistovske zadeve.

Celje. Na zborovanju Zveze organistov za Slovenijo je bilo navzočih okrog 40 organistov iz lavantinske in ljubljanske škofije. Med temi tudi stalni glasbovodja in skladatelj g. St. Premrl, ki je dal organistom mnogo dobrih nasvetov. Predsednik Klančnik pa je precej temeljito razpravljal glede organistovskega zavarovanja in o drugih važnih stvareh. G. H. Križnik, organist in posojil. uradnik v Konjicah, je omenil, da obhaja letos 4. novembra K. Bervar 65 letnico svojega rojstva in 1. januarja 1930 poteče 50 let, odkar se je začel baviti z glasbo. Vsled tega je skladatelj Grum predlagal, da so ga enostavno imenovali za častnega člana. Za to imenovanje se je jubilant srčno zahvalil ter je organistom svetoval, da naj kolikor mogoče složno živijo s svojimi predstojniki, občinami in farani ter naj vsak spor mirnim potom brez sodnijske obravnave doma uredijo. Natančneje glede tega zanimivega zborovanja bo poročal Cerkevni vestnik.

Na obnem zboru Zveze organistov se je sklenilo, da se uvede nekaka borza ali posredovalnica za službo organistov. Zveza organistov bo vodila seznam izpraznjenih mest za organiste in seznam organistov, ki so brez službe ali ki bi radi službe premenili. Vsakega takega bo Zveza obvestila o vseh službah, ki so na razpolago in niso zasedene. Pripominja pa se, da se bo pri tem oziralo le na te, ki so člani društva in ki niso s članarino na dolgu čez 6 mesecev. Vsak, ki hoče izvedeti o službah potom zveze, naj pošlje 10 Din v znamkah za poštino, to je za obveščanje o izpraznjenih službah. Organisti kakor župni uradi bodo na dobičku, ker ne bo treba plačevati dragih oglasov, kateri se vselej nimajo uspeha, ker je veliko organistov, ki takšne oglase pregledajo. Torej, kdor je brez službe ali jo želi menjati, naj se zglaš in pošlje 10 Din. O vsaki služ-

bi, ki bo izpraznjena, bo vsak obveščen. Tudi č. g. duhovnike prosimo, da nam javijo, če želijo organista. Naslov: Zveza organistov, Smartno ob Paki, Savinjska dolina.

Umrl je Vinko Šerbak, organist, občinski in posojilniški tajnik na Polzeli. Dne 19. tega mesca je bil pogreb, katerega se je poleg velikega števila faranov udeležilo tudi 14 organistov, ki so mu z domačimi pevci zapeli žalostinko.

V pokoj je stopil Gregor Krpač, organist v Smartnem pri Slovenjgradcu. Pokojniški zavod mu je že priznal pokojnino ter mu isto nakazal že od 1. januarja tega leta nazaj. Zelimu mu, da bi zaslužno pokojnino še dolgo užival!

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na sobotni trg 21. septembra so pripeljali špeharji na 25 vozeh 48 zaklanih svinj, kmetje 11 vozov sadja, 13 voz krompirja, zelja in čebule. Krme na trgu radi dežja ni bilo. Svinjsko meso je bilo po 15 do 27.50 Din. Krompir 0.90—1.25, čebula 2—3, zelje 0.50—6, kumarce 0.10 do 2. Pšenica 2.50, rž 2.25, ječmen 2, koruza 2.50, proso 3—3.50, novi fižol 2.50—3, grah 8—10. Ena kokoš 40—42, par piščancev 32—60, raca 27—30, gos 50—80, domači zajec 20—30. Jabolka 2—5, hruške 3—6, slive 2—4, breskve 10—18, grozdje 6—10. Mleko 3, smetana 12—16, surovo maslo 40, jajca 1.25 do 1.50, med 25—28.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 20. septembra je bilo pripeljanih 407 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 100—125, 7—9 tednov stari Din 200—300, 3—4 mesece stari Din 350—450, 5—7 mesecev stari 480—520, 8—10 mesecev stari Din 600—750, 1 leto stari Din 980—1200. 1 kg žive teže Din 10.50—12, 1 kg mrtve teže 16—18 Din. Prodanih je bilo 203 svinj.

*

Gospodarska obvestila.

Kmetijsko gospodinjstvo štirimesečni tečaj za dekleta se prične pri šolskih sestrah v Ptuj (Mladika) s 15. oktobrom. Natančne podatke se dobi pri vodstvu samem.

Razstava sadja pri Mali Nedelji. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi pri Mali Nedelji v nedeljo dne 29. septembra 1929 od 7.30 do 18. ure v Društvenem domu sadno razstavo. Ta razstava ima osobito namen, nuditi našem sadjarjem ugodno priliko za spoznanje obstoječega stanja našega sadjarstva, kar je neobhodno potrebno za razvoj te za Slovenske gorice vevlažne panoge narodnega gospodarstva. Razstavljeno bodo vse domače namizno sadje, osobito pa tako, za katerega obstoje možnosti ugodne prodaje. Zato je želeli, da se naši sadjarji, domači kakor okoliški v velikem številu udeležijo te važne prireditve, ki naj bo domačinom v čast in novo spodbudo, tujcem pa naj pokaže sad žuljev prleškega gospodarja.

Ustanovitev rodovniškega odseka v Puconcih. Na pobudo vsestransko delavnega predsednika kmetijske podružnice v Murski Soboti ter na inicijativo vnetega in agilnega živinorejskega nadzornika g. ing. Wenkofa se je pred dvema mesecema ustanovil rodovniški odsek kmetijske podružnice v Puconcih za odgojo plemenske živine simentalske pasme. Ustanovitev tega odseka kaže velik napredek za povzdigo živinoreje v tamošnjem okraju ter obeta cela organizacija v kratki bodočnosti sijajne uspehe. Za predsednika je bil izvoljen neumorno delaven kmet in mlinar g. Kihar,

katerega ime nam jamči za razvoj te organizacije.

Hmelj v laškem okraju ali žalost v hiši. — G. urednik, ko bi Vam jaz mogel popisati potrtost in obupnost naših ljudi, ki so se letos mučili s hmeljem, mislim, da bi Vam prišla nehote ne le solze v oči, ampak upravičena ogorčenost v srce! Ne vsta: zakaj pa ste se vrgli na hmelji! Le pogledajte naše bregove in strmice: v »survaldu« trpimo kmetje stokrat več kakor kmetje na poljih ali zmernih hribovih. Trta je pri nas pred 20 leti usahnula, novi amerikanec ne uspeva pri najboljši skrbi kulture več, žlahtno sadje, to je namizna jabolka, ne rodijo v naših visokih krajih; les ima je samo, veliki posestniki, živine ni mogoče vedno prodati, ko se rabi denar. Zato smo segli po hmelju, in sicer v zelo skromni meri, češ, nekaj pa bo le vrgel. Letos pa pride tak udarec, da nas je ne samo razočaral, ampak naravnost pobil. Pomislite, koliko truda in stroškov napravi samo sušenje, ker si še nismo mogli postaviti dragih sušilnic. Noč in dan več kot 14 dni prebiti v zakurjenem prostoru, ki ima nad 40° C, to je naravnost mučenje za ubogega delavca. Sedaj pa nam židje in njihovi (še hujši) mešetarji ponujajo 4 do 5 Din, ponekod celo Din 2.50. In vendar je v naših hribovih hmelj lep zelen, dočim smo povsod po dolinah zlasti v Savinjski dolini videli velike njive popolnoma rujavega, uničenega hmelja! In po listih smo brali, da je v Banatu, na Češkem in Nemškem istotako veliko hmelja slo v nič po peronospori. No morem verovati, kar se ponekod govori, da je naša državna uprava na ljubo trem našim pivovarjem: Unionu v Ljubljani, Majfartu in Bajonu v Beogradu, oziroma v Zagrebu žrtvovala tisoče hrvatskih in slovenskih hmeljarjev. Kako to, da se nihče za nas ne zavzame, kadar bi nam bila pomoč nujna in potrebna, ko pa nas tudi v najoddaljenejših bregih najde davčni eksekutor. Letos je tukaj nekaj sadja, ki pa nima nobene cene. Blago v Celje postaviti pa nas na naših nepopisno težavnih in dolgih cestah, ki so mnogokrat samo kozje ceste, stane več kakor je sploh sadje vredno. Take razmere so pa ubogega kmetovalca v laških bregih naravnost obupale! Škoda, da letošnjo strašno zimo ni pozebel hmelj, ko je mraz uničil toliko trt in drevja. Sedaj slišiš povsod samo en glas: hmelja ne sadimo nikoli več! — Prizadet hmeljar.

*

Vinogradniki v novi nevarnosti.

V »Gospodarju« smo že parkrat opozarjali na nevarnost, katera grozi našemu slovenskemu vinogradništvu radi poplave z dalmatincem.

Čisto neopaženo in kar naenkrat pa je cela Slovenija preplavljena s protialkoholnim izdelkom, ki se imenuje »šabeso«. Pijača je zelo okusna muzira kot šampanjec, je v dobro zaprtih steklenicah in po ceni. Treba še posebej poudariti, da ni na prodajo prav nobene davka in nikakih šikan od strani finančne oblasti. Gostilničar zasluži pri vsaki steklenici najmanj 1 Din čistega. Razpečavanje šabese je tako organizirano, da tvrdka pripelje na lepem avtomobilu po dvakrat na teden svežo pijačo, kasira denar in odpelje prazne steklenice. Za manjše kraje posluje mariborska centrala, sicer so pa že v vseh večjih krajih podružne izdelovalnice.

Treba še omeniti, da je šabesa izvrsten pridevek k vinu in posebno okusno se spaja s kislimi dolenjskimi vini. Glavni sedež »šabese« je Zagreb in od tamkaj se je raznesla pijača potom ti-